

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/166/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722202737
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5722202737.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. R., narodený XX.XX.XXXX, umiestnený v P. R. E., M. XXX, E., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, dieťa rodičov - matky: M. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom I. Š. XXX a otca: A. R., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom I. Š., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Ústavná starostlivosť o maloletého E. nariadená rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 19P/124/2020 - 58 zo dňa 27.01.2021, právoplatný a vykonateľný dňa 16.03.2021 sa bude vykonávať v P. R. E., F. M.Á. Č.. XXX, XXX XX E..

Obaja rodičia sú povinní výživné poukazovať na účet P. R. E., F. M. Č.. XXX, XXX XX E..

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 19P/124/2020 - 58 zo dňa 27.01.2021, právoplatný a vykonateľný dňa 16.03.2021.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin uznesením č.k. 9P/166/2022-19 zo dňa 10.08.2022, vykonateľným dňa 10.08.2022, uložil povinnosť P.M. R. Č. odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti P. R. E., M. XXX, E.. Neodkladné opatrenie platí na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zmene zariadenia.

2. Uznesením č.k. 9P/166/2022-24 zo dňa 10.08.2022 Okresný súd Martin začal z úradnej moci konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti.

3. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX bola prítomná matka a kolízny opatrovník. Otec maloletého dieťaťa, zástupca RN. R. E. a zástupca P. R. Č. sa na pojednávaní nezúčastnili. Súd pojednával v zmysle ustanovenia § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa ktorého, ak sa predvolané osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie. Súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti otca a zástupcov P. R. E. Q. P. R. Č..

4. Súd vykonal dokazovanie:

- výsluchom matky a kolízneho opatrovníka,

- rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 19P/124/2020 - 58 zo dňa 27.01.2021, právoplatný a vykonateľný dňa 16.03.2021,
- úradným záznamom ÚP,SVaR Martin, pracovisko Turčianske Teplice zo dňa XX.XX.XXXX,
- správou P. R. Č. zo dňa XX.XX.XXXX,
- žiadosťou o prijatie do P. E. zo dňa XX.XX.XXXX,
- úradným záznamom ÚP,SVaR Martin, pracovisko Turčianske Teplice zo dňa XX.XX.XXXX,
- vyjadrením k podaniu na zmenu zariadenia P. R. Č.Q. zo dňa XX.XX.XXXX,
- uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9P/166/2022 - 19 zo dňa 10.08.2022, vykonateľné dňa 10.08.2022,
- oznámením P. R. E. doručeným tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX,
- ospravedlnením P. R. E. doručené súdu dňa XX.XX.XXXX

a zistil nasledovaný skutkový stav:

5. Okresný súd Martin rozsudkom č.k. 19P/124/2020-58 zo dňa 27.01.2021, právoplatným a vykonateľným dňa 16.03.2021 nariadil nad maloletým dieťaťom ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v P. R. Č.Q.. Súd zaviazal matku aj otca maloletého dieťaťa prispievať na jeho výživu výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám P. R. Č.. Žiadnemu z účastníkov súd nepriznal nárok na náhradu trov konania.

6. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, zo dňa XX.XX.XXXX je zrejmé, že matka maloletého dieťaťa sa na úrad dostavila, nakoľko chcela maloleté dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti a zrušiť nad ním ústavnú starostlivosť. Matka si uvedomovala, že maloletému dieťaťu vyhovuje režimové zariadenie a priznala obavy z jeho návratu do domáceho prostredia. Zároveň matka uviedla, že návrat si želá viac maloleté dieťa ako ona. Matka z toho dôvodu chcela, aby maloleté dieťa počas letných prázdnin preukázal nápravu svojho správania, ale aj napriek tomu si uvedomovala potrebu P.. Matka bola oboznámená so zmenou zariadenia, kde by malo maloleté dieťa pokračovať v ústavnej starostlivosti.

7. Zo správy P. R. Č. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že maloleté dieťa je v školskom roku XXXX/XXXX žiakom X. ročníka na J. Š. O. P. R. Č.. Je adaptovaný na podmienky režimového centra, je v P. na opakovanom pobyte. Hneď po príchode si uvedomil, že patrí k fyzicky najzdatnejším chlapcom a začal svoju prevahu zneužívať. Postupne si vybudoval v centre dominantné postavenie. E. A.a agresívne neprejavuje, len rád dáva najavo svoju prevahu a nadradenosť. Je plný vnútorných rozporov. Pri rozhovoroch s ním je prítomný dojem akoby svoje prípadné nevhodné prejavy dodatočne úprimne ľutoval, uvedomoval nevhodnosť svojho počínania, nemá však dostatočnú trpezlivosť so spolunažívaním s deťmi rôznych naturelov. E. vyžaduje prejavenie úprimného záujmu o jeho osobu a vie byť vďačný dospelému, ktorý mu pomáha riešiť jeho problémy a ktorý mu dôveruje. Smerom ku svojim kamarátom je prajný a s určitosťou sa k nim prejavuje aj empaticky. Medzi dospelými je E. obľúbený, je to sympaták, s ktorým sa dá dohodnúť. K dospelým sa správa vždy slušne a úctivo a je k nim nápomocný vo všetkých oblastiach. Smerom k nim sa vyznačuje pokojným a príjemným vystupovaním, je milý, nikdy sa neprejavuje impulzívne. Akoby ho iritovali len deti s infantilnejšími prejavmi, ich všetečnosť, detinskosť a provokácie vyvolávajú v ňom antipatie. Bolo by pre neho vhodnejšie, keby vyrastal len s rovesníkmi, ktorí su mu vekovo aj fyzicky bližší. E. dosahuje v škole aj na skupine vzornosť. Je šikovný a nápomocný dospelým pri organizovaní kultúrnych programov, v ktorých aj on sám rád vystupuje. Na vyučovaní sa snaží v rámci svojich limitov, príprava na vyučovanie je priemerná. Prispôsobenie sa kolektívu bolo bezproblémové. Temperament je nevýrazný, neprejavuje prehnané emócie, skôr pôsobí uzavreto. Komunikatívnosť je na primeranej úrovni, kontroluje svoj verbálny prejav, bez vulgarizmov. Snaží sa dodržiavať školský poriadok, nebola u neho zistená recidíva správania. Pobyt maloletého dieťaťa v reedukačnom zariadení postupne priniesol pozitívny efekt vo vedomostnej oblasti, ako aj oblasti správania.

8. Z odpovede na žiadosť o prijatie maloletého dieťaťa do P. R. E. vyplýva, že P. R. E. súhlasí s prijatím maloletého dieťaťa do zariadenia.

9. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice zo dňa XX.XX.XXXX je zrejmé, že matka sa na úrad dostavila z dôvodu vopred dohodnutého stretnutia.

Maloleté dieťa sa 2x zbalil a chcel odísť naspať do P. Č., a to na základe bitky s bratom maloletého dieťaťa C.. E. mal údajne dolámať na C. ruke valašku. Matka uviedla, že sa ich viackrát snažila oddeliť. Podľa slov matky bola privolaná aj polícia z M., ktorú zavolali susedia. Policajti sa snažili obom chlapcom dohovoriť. Polícia bola privolaná opätovne, keď údajne mali bratia sprejovať budovu krčmy v I. Š.. Matka má podozrenie, že jej synovia užívajú návykovú látku - marihuanu. Matka si myslí, že maloleté dieťa nebude chodiť do školy. Nevie ako mu má pomôcť, ale zároveň si uvedomuje, že mu prospieva režimové zariadenie. Matka uviedla, že návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti nepodala a súhlasí s tým, aby úrad podal návrh na zmenu zariadenia.

10. Z vyjadrenia P. R. Č. k podaniu návrhu na zmenu zariadenia zo dňa XX.XX.XXXX má súd preukázané, že návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice je v plnej miere dôvodný. P. R. Č. je špecializované výchovné zariadenie pre deti vo veku od 11 do 15 rokov, ktoré navštevujú 5. až 9. ročník - II. stupeň J. Q. Š.Á. J. Š. O. P. R. Č.. Maloleté dieťa ukončilo XX.XX.XXXX základnú školskú dochádzku v 9. ročníku, na J. Š. O. P. R. Č.. Odo dňa XX.XX.XXXX nemôže naďalej zotrvať v zariadení na výkon nariadenej ústavnej starostlivosti, nakoľko pri zariadení nie je zriadené odborné učilište. Maloleté dieťa musí byť premiestnené z dôvodu pretrvávajúcich porúch správania do P. R. O. M. Z. E., kde bude pokračovať v učení na tamojšom odbornom učilišti.

11. Z oznámenia P. R. E. doručenému tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX je zrejmé, že maloleté dieťa bolo prijaté do zariadenia dňa XX.XX.XXXX, pričom je zaradené do prvého ročníka dvojročného učebného odboru L. Z. A. O. P. E..

12. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX kolízny opatrovník uviedol, že trvá na podanom návrhu a žiada z dôvodu samozrejme aj zhoršeného správania sa maloletého, kedy je nutné možno dať ho do trošku prísnejšieho, alebo pevnejšieho režimu, ale aj takým hlavným dôvodom bolo aj to, že maloletý ukončil základnú školu, je potrebné, aby pokračoval v štúdiu na strednej škole a to O. P. R. Č. nebolo možné, štúdium na strednej škole je možné v rámci P. R. E., tak to je taký dá sa povedať ťažiskový dôvod, prečo sa žiada zmena zariadenia.

13. Matka maloletého dieťaťa uviedla, že si je vedomá toho, že v domácom prostredí je maloletý E. po určitej dobe vždycky pri návrate ťažko zvládnuteľný. Dostane sa do partie kamarátov, kedy to začne všetko dá sa povedať dookola, zlá komunikácia, vulgárne sa správa, nerešpektuje autority, dokonca fajčí aj marihuanu s plnoletým bratom C., ktorý mu môže byť určitou výstrahou, pretože už má aj podmienku, avšak jednoducho k nejakej náprave v domácom prostredí nedochádza, preto súhlasí so zmenou samozrejme zariadenia, keďže chce, aby sa ďalej aj vzdelával a ďalej chodil do školy.

14. Podľa § 54 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 55 ods. 1 ZR, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

16. Podľa § 55 ods. 3 ZR, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

17. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

22. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

25. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Vzhľadom na skutočnosť, že maloleté dieťa ukončilo 9. ročník základnej školy pri P. R. Č.Č. a vzhľadom na to, že z hľadiska organizačnej štruktúry zariadenia v ňom nemôže maloleté dieťa ďalej zotrvať, súd rozhodol o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude nad maloletým dieťaťom vykonávať v P. R. E.. Zmena zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti bola v záujme maloletého dieťaťa, nakoľko maloleté dieťa navštevuje prvý ročník dvojročného učebného odboru L. Z. G. A. U. Š. O. P. R. E.. P. R. E. s umiestneným maloletého dieťaťa do ich zariadenia súhlasilo, pričom v súčasnosti maloleté dieťa je v zariadení umiestnené na základe neodkladného opatrenia vydaného tunajším súdom dňa XX.XX.XXXX a maloleté dieťa sa do nového prostredia adaptovalo.

27. Súd rovnako zaviazal otca a matku maloletého dieťaťa povinnosťou poukazovať určené výživné na účet P.Č. R. E., v ktorom bude vykonávaná ústavná starostlivosť nad maloletým dieťaťom.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).